

Toimetuselt

Oli aeg, mil korrutati: revolutsioonil on algus, revolutsioonil ei ole lõppu. Kuidas sellega ka poleks, kuid erinevate revolutsioonide uurimisele ei tohiks tõepoolest veel niipea lõppu tulla. 1905. aasta vene revolutsioon jättis sügavad jäljed Eesti edaspidisele saatusele, siit võib otsida ka Eesti iseseisvuse hälli. Nõukogudeaegne propaganda oma ramedusega tegi palju selleks, et inimesed kaotaksid selle aja vastu tõsisema huvi.

Revolutsioon ja Lenin. Ükskõik, mis teemat ka ei käsitletud, oli Nõukogude ajal Lenini tsiteerimine pea iga artikli kohustuslik osa. Tuna pühendab seevastu vabatahtlikult Leninile terve avaessee Unduski sulest, kus nõukogude nostalgiat põdeval on võimalik veel kord mõelda tolleaegsete tudengite sundlektüürile – Lenini “Materialismile ja empiriokrititsismile, sedapuhku küll hoopis teise nurga alt. Kuigi teos ilmus mitu aastat pärast 1905. aasta revolutsiooni, on sellel oma eellugudega kaudne side olemas. Esimesest vene revolutsioonist endast on selles Tunas kolm artiklit ja loodetavasti tuleb neile veel jätku.

Revolutsiooni pärast ei jää sellestki Tunast kõrvale varasem ajalugu, kus lähema vaatluse all Eestis “Taani hindamisraamatu” nime all tuntud tekst.

2004. aasta lõpupoolel kaotas Tuna oma hea sõbra ja propageerija – kirjanik Arvo Mäe, kelle tähelepanuta ei jäänud Rootsi “Eesti Päevalehe” veergudel ükski ajakirja number. Viimati andis ta ülevaate Tuna 2004. aasta kolmandast numbrist, olles siis juba üheksakümne ühe aastane. Austuse märgiks sellele väarikale mehele avaldab Tuna tema 1964. aasta kirja Arno Vihalemmale. Muide, 1998. aastal alustas Tuna oma esimeses numbris “Kultuuriloolise Arhiivi” rubriiki just Arvo Mäe ja Arno Vihalemma kirjavahetusega.

Ja ikkagi ei tahaks aasta esimest numbrit alustada minoorses toonis. Lõpetaks teatega, et Tuna kolleegium andis esimest korda välja preemia parimale ajakirjas ilmunud artiklile. Otsustamine osutus tänu ajakirja ühtlasele tasemele oodatust raskemaks. Tõsisemalt konkureeris kümme mees kirjutist, millest kolm – Tiina Kala, Tõnu Tannbergi ja Urmas Salo artiklid – olid võrdselt eelistatud. Ja vaid nende vaheline lisavoor selgitas lõplikult võitja, milleks sai Tiina Kala artikkel “Keeled ja nende kõnelejad keskaegses Tallinnas: edenemine või taandareng?”. Õnnitleme oma esimest laureaati, teistele soovime aga uusi lugemiselamusi!